

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

KIRKKOHALLITUS
KYRKOSTYRELSEN

Helsinki 25.3.2010
Asianumero 2010-00228
Viite Opetusministeriön lausuntopyyntö Dnro 87/040/2008
Asia Lausunto selontekoehdotuksesta Kulttuuri – tulevaisuuden voima

Opetusministeriölle

Opetusministeriö on pyytänyt kirkkohallitukselta lausuntoa 26.3.2010 mennessä selontekoehdotuksesta Kulttuuri – tulevaisuuden voima.

Yleistä

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että selontekoehdotuksessa keskitytään kuvaamaan ja arvioimaan kulttuurin tulevaisuutta niiden uudistusten, ohjelmien ja kehittämissuositusten pohjalta, mitä viime vuosina on tehty. Samalla tarkastellaan esimerkiksi kulttuurin merkitystä ihmisen tasapainoiselle kehitykselle ja hyvinvoinnille, eri hallinnonalojen, yksityisen sektorin sekä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden roolia kulttuurin edistämässä sekä kulttuuriympäristön ja kulttuuriperinnön säilyttämisen merkitystä. Näissä ja muissakin näkökulmissa lausuntoehdotuksen tarkastelukulma on julkishallinnollinen vaikka kolmannen sektorin ja vapaan kansalaistoiminnan merkitys myös tunnustetaan.

Kirkkohallitus toteaa, että kristilliset kirkot ja yhteisöt muodostavat laajan ja merkitykseltään moniulotteisen kulttuuritoiminnan verkoston. Kirkkojen merkitys kansallisen kulttuurin syntyisessä on ollut ratkaiseva, ja ne ovat oleellisesti vaikuttaneet kulttuurin arvopohjan rakentumiseen. Kirkot ja kristilliset yhteisöt osallistuvat myös tämän päivän kulttuurikeskusteluun sekä kulttuuristen haasteiden käsittelyyn. Eräiden laista ja asetuksista avautuvien tehtävien alueella evankelis-luterilainen kirkko vastaa myös kulttuurin viranomaistehtävistä. Kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen panos ja merkitys olisikin syytä erikseen arvioida selonteossa.

Kirkkohallitus on linjannut kirkon kulttuuriperintötyön strategiset suuntaviivat vuosille 2010-2015 (Kirkkohallituksen kulttuuriperintötyön strategiset suuntaviivat vuosille 2010-2015, Suomen ev.lut. kirkon keskushallinto Sarja C 2010:1). Mietinnössä määritellään kulttuuriperintötyön perustehtävä, arvot ja visio tuleville vuosille. Perustehtävän mukaan

kirkkohallitus vastaa kirkon aineelliseen kulttuuriperintöön liittyvistä kirkkolain mukaisista viranomaistehtävistä sekä antaa kirkon kulttuuriperintöä koskevaa asiantuntijapalvelua seurakunnille ja muille julkishallinnon sektoreille. Kirkon aineellista ja henkistä kulttuuriperintöä kunnioitetaan pyhyiden ja kirkon perustehtävän välittäjänä ja palvelijana. Kirkkohallituksen visiona on koko kirkon sekä seurakuntien kulttuuri-identiteetin ja perinnetietoisuuden lisääminen, kulttuuriperintötyön ammatillisen osaamisen korkea taso sekä monitasoinen yhteistoiminta kulttuuriperintötyön eri organisaatioiden kanssa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Selontekoehdotuksen sisällölliset painotukset

Kirkkohallitus pitää tärkeänä selontekoehdotuksessa kuvattuja kolmea kulttuurin ja taiteen tulevaisuuden voimatekijää: kestäväää kulttuuria, kulttuurista moninaisuutta ja luovuutta. Kirkkohallitus toteaa, että selvityksessä mainittujen kulttuuristen kehityspainotusten lisäksi näillä kolmella voimatekijällä on merkitystä myös kulttuurin ja taiteen arvopohjan sekä ihmisten kulttuuri-identiteetin kehittämisessä.

Kulttuuripoliittiset linjaukset ja arvovalinnat on kattavasti koottu seitsemään ydinalueeseen. Näistä ovat erityisesti kohdat taiteen ja kulttuurin arvo ja merkitys (2.1 Sen näkee silmistä), kulttuuriperintö ja kulttuuriympäristö (2.2. Koivu ja tähti), kulttuurinen moninaisuus ja monikulttuurisuus (2.3 sateenkaaren alla) ja luovuuden edellytykset (2.5. Vakava leikki) merkittäviä kirkon, seurakuntien ja kristillisten järjestöjen kannalta. Kirkkohallitus katsoo, että esimerkiksi taito- ja taideaineiden osuuden kasvattaminen (2.5 Vakava leikki) on oikeansuuntainen tavoite, kun samalla huolehditaan siitä, että tämän alueen integroituminen muihin oppiaineisiin turvataan ja nähdään muissa oppiaineissa oleva kulttuurinen sisältö ja merkitys. Kirkkohallitus katsoo, että edellä mainittujen alueiden kehittämistoimissa löytyy luonteva ja hedelmällinen yhteistyö julkishallinnon ja kirkon kesken.

Kulttuurin tulevaisuuden voimatekijöistä ja niiden sisältöjen kuvauksista löytyy monia yhteisiä tavoitteita yhteiskunnan ja kirkon yhteistyön pohjaksi. Tällaisia alueita ovat muun muassa kulttuurin ja taiteen eettisen pohjan kestävyuden turvaaminen, kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön merkityksestä huolehtiminen sekä eri-ikäisten ja erilaisia kulttuurisia lähtökohtia edustavien ihmisten vuorovaikutus sekä kulttuurisista vähemmistöistä huolehtiminen.

Kansliapäällikkö

Risto Junttila

Johtaja

Kai Vahtola